

1 Kor. 12, 21-31 – preek – NGKE – 29-1-‘17

het ‘Lichaamsprincipe’ (bevestiging ambtsdragers)

Motto: ‘met een stuur zonder fiets begin je niets’

Motto 2: ‘zonder ogen wordt je gemakkelijk bedrogen’

(je hebt ze nodig die ambtsdragers)

Inspannend (1)

Ze waren even eerder uit ons hotel vertrokken.

We zagen ze steeds een stuk je boven ons lopen.

en zo maakten ze voor ons het pad boven ons zichtbaar.

Daar zouden wij straks ook lopen.

Het pad liep steil omhoog.

Na een tijdje liepen we op ze in.
Een half uurtje later liepen we ze echt tegen het lijf.
Zij zaten aan de rand van de alpenweide het dal in te kijken.
Hijgend en met een rood hoofd.
Het spiegelbeeld van hoe ik er toen uitzag, denk ik...
Want ik voelde mijn hart in de keel kloppen
“Nou, ik ben me weer helemaal van mijn lijf bewust”,
hijgde ik enthousiast.
Dat waren ze helemaal met me eens zag ik aan hun instemmend
knikken,
praten lukte ze niet zo goed meer.
...

Waarom vertel ik dit?

Wil ik ermee zeggen dat beginnen aan een speciale functie in de kerk zoiets als een fikse bergwandeling is?

Dat is niet voor iedereen weggelegd: je moet er de juiste aanleg voor hebben, een goede conditie en de mogelijkheden.

Toch iets voor een beperkte groep mensen.

[Klik] Zo wordt er immers wel vaak op ambtsdragers **gereageerd**.

‘Hij zit in de kerkenraad’, kon je vroeger met ontzag horen zeggen.

Door hun functie stonden kerkenraadsleden een heel eind boven je in de kerkelijke rangorde.

Ik kom nog uit de tijd dat er vanaf de preekstoel werd afgekondigd:

‘dinsdagavond zal er een huisbezoek gebracht worden bij de fam. Dijksterhuis.’

Nou dat was geen herinnering aan een eerder gemaakte afspraak,

dat hoorden mijn ouders dan ook voor het eerst!
Daar moest dan alles voor wijken.
Mijn ouders zouden dat niet gauw afzeggen.

[Klik] Tegenwoordig hoor je eerder:
'Jij zit in de kerkenraad!'
Daar klinkt ook ontzag in door, maar tegelijkertijd ook opluchting:
'ja dat is nu jÓuw taak, ik hoef het gelukkig niet te doen!'

Hetzelfde in beide reacties is dat het een taak voor de ander is.
Het staat los van ons: wij mogen of wij hoeven het niet zelf te doen.
Zij, de ambtsdragers, zijn in onze plaats aangesteld als de werkers in de kerk.
Zij zijn verantwoordelijk en wij niet.
of in ieder geval veel minder

Nou, in de praktijk mag het er soms dan zo uit zijn gaan zien,
[Klik] Paulus schrijft er niet zo over in zijn eerste brief aan de
gemeenteleden in Korinte aan het begin van onze jaartelling (A.D. 51).
Hij introduceert bij hen het 'Lichaamsprincipe'.

Met een hoofdletter, want hij heeft het over het Lichaam van Christus
(27)

Hij vergelijkt hen niet alleen met het Lichaam van Christus,
hij noemt hen zo:

*Welnu, u **bent** het lichaam van Christus en ieder van u maakt daar deel
van uit.*

Hij maakt duidelijk dat er binnen de christelijke gemeente van Korinte
geen rangorde is, hoewel er wel een volgorde is
en dat de hele gemeente op deze manier
als een goed functionerende eenheid,
als een lichaam,

samenwerkt.

Voor ons haal ik daar nu al uit:

- (1) het werk in de kerk is iets wat we allemaal samen doen: sommigen gaan voorop en de anderen werken allemaal mee! Dat is het lichaamsprincipe
- (2) vandaag geen dus bevestiging van ambtsdragers (werkers) in plaats van ons om voor ons het werk te doen, maar eerder wisseling van de wacht volgens het principe van een vlucht [Klik] ganzen.

Kennen jullie dat?

In een vlucht ganzen vliegen er steeds weer een stel andere ganzen een tijdje voorop. Als ze moe zijn zakken de voorste ganzen naar achteren en nemen de ganzen daarachter de kop over.

Op deze manier komt de hele vlucht op zijn bestemming.

Je wisselt elkaar aan de kop af, maar iedereen vliegt mee.

[Klik] Geen rangorde (21-23)

‘De kerkenraad mot de laiding nem’n., sprak de broeder ouderling zelfvoldaan.

Hij bedoelde eigenlijk:’ wij zijn de baas, de anderen moeten naar ons luisteren.’

Verdrietig vond ik dat, want zo kon hij de goede raad, die een broeder hem gaf mooi naast zich neerleggen.

Want die broeder zat niet in de kerkenraad, hij wel.

Ik vind het een vervelende herinnering.

Het was slecht voor die gemeente om overgeleverd te zijn aan de grillen van deze baasjes.

En hij zorgde er zo ook effectief voor dat hij het werk in de kerk in het vervolg alleen kon doen.

Dat kon hij helemaal niet alleen,

dus dat was ook heel jammer voor die gemeente!

In deze brief zie je dat het ook heel vreemd is om zo te denken.

‘De kerkenraad is de baas’ is beslist geen bijbelse gedachte.

Dat maakt Paulus deze gemeenteleden in Korinte klip en klaar duidelijk.

[Klik] Door deze gemeente een lichaam te noemen.

Dat doet denken aan de manier waarop de Romeinen ook vaak over de samenleving spraken.

Als een lichaam!

Maar zij bedoelden dan juist te laten zien dat de mensen met een lage status, ‘de voeten’ de mensen met een hoge status ‘het hoofd’ moeten dienen.

Paulus trekt er een heel andere conclusie uit:

“Hoofd denk niet dat je ergens komt zonder de voeten, want je hebt ze nodig om vooruit te komen.”

En je zou het beeld uit kunnen breiden met:
“hoofd denk niet dat je iets bent zonder hart,
dan ben je een kille waarheid zonder liefde.’
‘... denk niet dat je iets bent zonder handen,
want dan produceer je alleen maar vrome gedachten,
die mensen in nood geen daadwerkelijke hulp bieden.
Dat is een leuke denkoefening die kun je ook op de andere
lichaamsdelen toepassen:
een hart zonder hoofd wordt weer heel zweverig.

Alle lichaamsdelen, alle gemeenteleden, hebben elkaar nodig.
De kennis van de een is gediend met de fijngevoeligheid van de ander.
Zelfs de lichaamsdelen die het verst van elkaar verwijderd lijken hebben
elkaar nodig!
Dat is is het Lichaamsprincipe.

Zonder dat de gemeenteleden met elkaar samenwerken,
begint de gemeente niet veel.
Zo heeft God de gemeente gemaakt.
Er is geen rangorde in de gemeente.
Nou jawel, toch wel, de Heer Jezus staat boven ons allemaal.
Maar verder niet.

[Klik] Als je de geschiedenis van de kerk bekijkt is dit een lastig
principe.

Steeds weer blijken mensen te zijn die zichzelf belangrijker vinden dan
de anderen.

[Klik] In de ogen van zijn opvolgers wordt Petrus de baas van de kerk in
plaats van de basis¹,

¹ ¹⁸ En ik zeg je: jij bent Petrus, de rots waarop ik mijn kerk zal bouwen, en de poorten van het dodenrijk zullen haar niet kunnen overweldigen. (Matt. 16:18 NBV)

de Paus wordt dan zijn opvolger. Ook een baas.

Tijdens de Reformatie, dit jaar 500 jaar geleden, komen kerkleden opnieuw tot bezinning: ‘nee *alle* gelovigen hebben een ambt.’

[Klik] Maar in de loop van de tijd worden dominee’s toch weer heren, en kerkenraden weer college’s van bestuur.

En nu de dominees van hun voetstuk zijn gevallen, worden zij weer opgevolgd door [Klik] charismatische leiders die zomaar weer de nieuwe bazen in de kerk kunnen worden.²

[Klik] Volgens het Lichaamsprincipe kan dit niet.

Er is maar een heer en dat is de Heer Jezus,
en al de anderen zijn dienaars.

Ieder is nodig op zijn eigen plek ergens in de gemeente.

² <https://www.nd.nl/nieuws/geloof/strijd-om-leiderschapsvorm-binnen.2169538.lynkx>

Maar net zoals in een vlucht ganzen, vliegen sommigen even voorop. Dat zijn Alex en Everien. En ook Martin en Paul & Renate op hun plek. Fijn dat er er aantal zijn die vooruitkijken en het geheel in de gaten houden. Zo is hun rol nu.

Maar zij, broers en zussen, beginnen niets zonder jullie!
Immers wat is een hoofd zonder voeten en wat zijn ogen zonder handen?

Dat is het Lichaamsprincipe,
zonder ons kunnen zij eenvoudig niet goed functioneren.
Als wij op onze plaats in de gemeente met onze gaven niet met hen meewerken,
komt er weinig van hun werk terecht.

[Klik] Wel volgorde (28-31)

Is er dan helemaal geen rangorde?

Maar de woorden van sommige mensen wegen toch wel zwaarder dan die van anderen?

We beginnen toch niet steeds weer opnieuw?

Dan krijg je zo iets als nu president Trump vorig jaar beweerde, 'dat oog om oog, tand om tand, het belangrijkste bijbelgedeelte is.'³

Dat staat wel in de Bijbel, maar dat is niet de boodschap.

Er is geen rangorde, maar wel een volgorde.

Iedereen begint niet weer steeds opnieuw

Paulus: God heeft in de gemeente aan allerlei mensen een plaats gegeven: ten eerste aan apostelen, ten tweede aan profeten en ten derde aan leraren (28)

De apostelen kwamen als eersten de boodschap brengen.

Zijn zijn niet de eersten, maar waren het eerst!

³<http://www.rd.nl/kerk-religie/oog-om-oog-en-tand-om-tand-favoriete-bijbelvers-trump-1.540494>

Die boodschap was niet van hen zelf, maar van Jezus Christus.
De profeten hebben die boodschap vervolgens specifiek in de situatie van de verschillende gemeenten toegepast en de leraren leggen de boodschap verder uit en geven die van generatie op generatie door.
Dit is een volgorde geen rangorde!

De apostelen blijven de eersten die namens de Heer Jezus het fundament van het gebouw van zijn kerk gelegd hebben.
Het zou raar zijn dat steeds steeds opnieuw te willen leggen.
We bouwen nog steeds door op hetzelfde fundament.

Dat is ook een geruststelling: jullie kunnen daar op teruggrijpen, Alex en Everien, Martin, Renate & Paul en wij ook.
We hoeven de gemeente van Christus niet steeds opnieuw uit te vinden.

Wij moeten in spoor van de apostelen en profeten gaan.
Zij voorop en wij achter hen aan.

Zo ontstaat er een eenheid (24-27)

Dat bedoelde ik met het verhaal aan het begin.

Als het goed is, zijn wij in de gemeente ons constant bewust van het geheel, van het lichaam van Christus.

Net zoals een bergwandelaar na een steile klim weer z'n hele lijf voelt.

We lezen (24) dat God zoals een componist een muziekstuk, de gemeente als een goed samenhangend en samenwerkend geheel samenstelt. Precies op elkaar afgestemd.

Dat is kwetsbaar, want als je als gemeente zo samenleeft en samenwerkt, voel je ook de pijn van je broers of zus, de andere ledematen.

Die kan het hele lichaam, zoals kiespijn dat kan, soms helemaal lamleggen.

Aan de andere kant hoeft je die pijn niet alleen te dragen,
maar draagt het hele lichaam dat met je mee.
Gedeelde smart, maar ook gedeelde vreugde.
Want alle moois dat de anderen meemaken, ervaar jij ook.
Nieuw ideeën om God te dienen, enthousiasme over wat God geeft,
hun humor, de voldoening over wat je voor de ander kon doen.
De trots die je kunt voelen dat iemand uit onze gemeente toch maar...
Alex, Everien, Martin, Paul & Renate als het goed is voelen jullie in jullie
werk constant het geheel van de gemeente:
hun betrokkenheid, hun meedenken, meewerken, hun gebed.
Hun bijzondere bijdrage zoals zij dat alleen kunnen.
Je maakt deel uit van een familie van gelovigen,
die samen veel meer bereikt, dan alleen ooit gekund had.
Die samen rijker in gedachten in gevoelens is, dan alleen ooit kan.

Je mag wat van die eenheid verwachten, want God stelde zelf onze gemeente samen. Reken maar dat het goed bij elkaar past.

[Klik] De gemeente is er in aanleg,
aan ons de vraag of wij willen zijn zoals God ons bedoelt.
Wat een kado van God, goed om het van Hem aan te nemen
en zorgvuldig te bekijken!

Want het is aan ons om gebruik te maken van wat God geeft.
Alet , Everien, met de kerkenraad op hun plek vooraan,
Martin en Paul & Renate op hun op plek meer in de gemeente,
en al de anderen daarom heen.

Broers en zussen, voel je ons lichaam nog?

Amen.